

JAARVERSLAG 2023

STICHTING VLUCHTELING

Inhoud

Voorwoord	5
Wie zijn wij	7
Trends	9
Hulpverlening	11
Pleitbezorging	15
Uitgelichte projecten	17
Burkina faso	17
Libië	18
Armenië	19
Soedan	21
Turkije en syrië	22
Bezette palestijnse gebieden	23
Myanmar	24
Servië	25
Oekraïne	26
Kenia	27
Communicatie en media	29
Eigen media	30
Landelijke media	32
Evenementen	33
Fondsenwerving	37
Organisatie	39
Leden raad van toezicht	41
Bestuur, directie en management	42
Personeelsbeleid	44
Financiën	51

VOORWOORD

Het was een moeilijk jaar voor mensen op de vlucht. De ene ramp volgde op de andere crisis: Libië, Congo, Myanmar, Oekraïne, Gaza, Soedan, Afghanistan en meer.

We maken ons grote zorgen om de toenemende noden. Het aantal conflicten is sinds 2020 met 40% toegenomen. Zo komen niet alleen meer en meer crisisgebieden (zoals in de Sahel) onder controle van niet-statelijke actoren, maar zien we ook dat strijdende partijen zich geheel vrij voelen om het humanitaire oorlogsrecht met voeten te treden. Het aantal mensen op de vlucht is in tien jaar bijna verdubbeld en ligt boven de 110 miljoen.

Tegen deze achtergrond zijn de vooruitzichten voor 2024 niet erg hoopgevend. Sterker nog, mede door het gebrek aan politieke oplossingen, lijkt het zicht op verbetering helaas verder weg dan ooit. Ook in Nederland zien we de tendens dat er kortzichtig naar de internationale vluchtelingenproblematiek wordt gekeken en dat xenofobe sentimenten toenemen. Stichting Vluchteling zal zich hier in woord en daad tegen verzetten.

We kunnen ons werk voor kwetsbare mensen op de vlucht niet doen zonder de steun van onze donateurs. In 2023 beschikten we over het geweldige bedrag van € 37 miljoen. Hiermee hebben we vele bevolkingsgroepen in nood kunnen helpen in landen zoals Turkije, Syrië, Soedan, Gaza en Libië, waardoor we aan 1,3 miljoen mensen noodhulp konden bieden. Daar zijn we ongelofelijk dankbaar voor.

De steun van de achterban voor het werk van Stichting Vluchteling is het afgelopen jaar groot geweest. We zullen onvermoeibaar doorgaan met het verlenen van noodhulp aan hen die alles achter hebben moeten laten.

Namens de Raad van Toezicht,

Tineke Huizinga, Voorzitter

WIE ZIJN WIJ

Stichting Vluchteling is opgericht op initiatief van twee verzetshelden uit de Tweede Wereldoorlog: Cees Brouwer en Gerrit Jan van Heuven Goedhart. Na hun verdiensten tijdens de oorlog bleven ze zich inzetten voor de medemens in nood. In de jaren vijftig organiseerde Brouwer acties om geld in te zamelen voor vluchtelingen op girorekeningnummer 999. Dat geld werd onder meer besteed via UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, waaraan Van Heuven Goedhart als eerste Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen leiding gaf.

Het ad-hoc karakter van de inzamelingsacties verdween in 1976 met de oprichting van Stichting Vluchtelingenhulp door Cees Brouwer. Via een statutenwijziging in 1981 werd de naam van de organisatie veranderd in Stichting Vluchteling. In de loop van de jaren is Stichting Vluchteling uitgegroeid tot een gerespecteerde middelgrote noodhulporganisatie voor vluchtelingen en ontheemden. Anno 2023 is ons werk onverminderd relevant: een recordaantal van 110 miljoen mensen is op de vlucht voor oorlog, geweld en onderdrukking.

Missie

Stichting Vluchteling biedt levensreddende hulp aan mensen die het slachtoffer zijn van conflicten, geweld of natuurrampen. In het verlengde hiervan ondersteunen wij gemeenschappen bij het vinden van structurele oplossingen, zodat mensen op eigen kracht hun toekomst kunnen verbeteren. Onze hulp richt zich op vluchtelingen, ontheemden en terugkeerders. Wij verlenen hulp ongeacht geloofsovertuiging, politieke opvattingen, etniciteit, nationaliteit, sekse en seksuele geaardheid.

Visie

Stichting Vluchteling realiseert haar missie door noodhulp te bieden aan vluchtelingen en ontheemden in crises waar ook ter wereld. Stichting Vluchteling is onpartijdig, onafhankelijk en verleent hulp op basis van een eigen inschatting van menselijke noden en de beschikbare capaciteit. Hierbij hebben wij in het bijzonder oog voor vluchtelingen en ontheemden die moeilijk bereikbaar zijn of waar weinig aandacht voor is. Stichting Vluchteling werkt in partnerschap met een aantal zorgvuldig gekozen, internationale en lokale, uitvoerende organisaties. Naast reguliere en financiële steun, stellen wij operationele kennis en expertise ter beschikking aan de partners. In dit verband zetten we de komende jaren in op de behandeling van chronische ziekten in crisissituaties, versterking van lokale noodhulpcapaciteit en verbetering van toegang tot crisisgebieden.

Strategie

De wereld verkeert in een zorgwekkende toestand. Humanitaire crises worden ernstiger, langduriger en ontoegankelijker. Tegelijkertijd verhardt het publieke en

Vluchtelingen in een kamp in het noorden van Irak.
Fotograaf: Milene van Arendonk.

politieke klimaat en neemt de polarisatie toe. Solidariteit staat ter discussie en onder druk. Deze snel veranderende wereld vraagt om een strategie waarin we snel en flexibel kunnen werken met internationale en lokale partners. Door de handen ineen te slaan zijn we sneller ter plekke, kunnen we meer mensen helpen en betere hulp bieden. In de komende jaren zal Stichting Vluchteling haar operationele capaciteit en expertise op het gebied van humanitaire toegang evenals de behandeling van chronische ziekten in crisissituaties uitbouwen.

Kernwaarden

Stichting Vluchteling neemt de individuele mens, en daarmee de menselijke maat, te allen tijde als uitgangspunt en zorgt ervoor dat vluchtelingen en ontheemden waardig en respectvol over het voetlicht worden gebracht. Stichting Vluchteling is eigenwijs, creatief en flexibel en reageert snel op de noden in de wereld; we stimuleren innovatie en staan open voor bijzondere initiatieven. We hechten grote waarde aan openheid en kritisch denken, als grondslag voor een organisatie die tracht voortdurend te leren en te verbeteren. Stichting Vluchteling zorgt voor een veilige situatie binnen de hulpverlening en beschermt hulpvragers tegen alle vormen van (seksuele) uitbuiting en mishandeling. Er wordt een veilige werkomgeving gecreëerd waarin werknemers zich gehoord weten, zich thuis voelen en waar integer met elkaar wordt omgegaan.

Partnerschappen

Stichting Vluchteling werkt sinds haar oprichting in 1976 samen met partnerorganisaties die de projecten uitvoeren in het veld. De keuze voor een eigen operationele capaciteit vraagt om een gelijkwaardige internationale partner, die we in 2019 gevonden hebben in de Italiaanse noodhulporganisatie Intersos. Hun wens om de medische activiteiten verder uit te breiden, sluit naadloos aan bij het voornemen van Stichting Vluchteling om intensiever op medische noden in te zetten.

Het International Rescue Committee (IRC), Human Rights Watch en de Mines Advisory Group, met wie Stichting Vluchteling sinds jaar en dag samenwerkt, zullen ook in de toekomst als implementerende partner kunnen blijven rekenen op financiering, net als het Tsjechische People in Need (PIN) met wie meer recent een goedlopende samenwerking is aangegaan.

Naast deze internationale partners werkt Stichting Vluchteling steeds meer met lokale hulporganisaties.

TRENDS

Het afgelopen jaar is het aantal conflicten en crises met meer dan een kwart toegenomen, wat bijdraagt aan een toename van mensen op de vlucht. Ook zien we hoe klimaatverandering conflicten aanwakkert en tot meer ontheemding leidt. In 2023 zagen we steeds diepere verdeeldheid die zich vertaalde in grotere politieke spanningen en onvermogen en onwil om tot noodzakelijke duurzame oplossingen te komen voor nieuwe acute en langdurige crisissituaties.

Het aantal mensen dat gedwongen op de vlucht is geslagen steeg volgens de meest recente cijfers van UNHCR in 2023 tot 110 miljoen mensen. Van die 110 miljoen mensen op de vlucht zijn 35,3 miljoen mensen (42%) een internationale grens overgestoken op zoek naar veiligheid (vluchtelingen) en verplaatsten 62,5 miljoen mensen (58%) zich binnen de grenzen van hun eigen land naar een veiliger gebied. Landen met een midden- of laag inkomen herbergen 75% van deze mensen, en 69% van die mensen wonen in landen die grenzen aan hun land van herkomst.

Als gevolg van de voortdurende oorlog tussen Oekraïne en Rusland blijft het aantal mensen op de vlucht uit Oekraïne onverminderd hoog en zijn er grote zorgen over de veiligheid en toekomst van achtergebleven burgers in Oekraïne en over de veiligheid in Europa.

Het grootschalige geweld van het Israëliëse leger in Gaza heeft de gehele Palestijnse burgerbevolking in een diepe humanitaire crisis doen belanden. Door de aanhoudende bombardementen op dichtbevolkte gebieden en het gebrek aan veilige evacuatie routes is het sterftecijfer in Gaza het hoogste van alle conflicten in de 21ste eeuw.

De oorlogen in Oekraïne en Gaza staan weliswaar op ons aller netvlies, maar het is de burgeroorlog in Soedan die in 2024 tot de grootste interne ontheemdingscrisis heeft geleid. In totaal zijn er meer dan 7,1 miljoen mensen in eigen land ontheemd, waarvan 6 miljoen mensen in het afgelopen jaar alleen al. 1,4 miljoen mensen zijn gevlucht naar buurlanden zoals Tsjaad, Egypte, Ethiopië en Zuid-Soedan.

Ook elders in de wereld zijn burgers slachtoffer van nieuw of opgeleefd oorlogsgeweld zoals in Niger, Myanmar of Armenië, dat na de herovering van de enclave Nagorno-Karabagh door Azerbeidzjan ruim 100.000 gevluchte Armeniërs opvang moest bieden. Ook zagen we in februari 2023 de verwoestende gevolgen van de aardbeving die ruim 23 miljoen mensen in Turkije en Noordwest-Syrië keihard trof.

In totaal hebben volgens de Verenigde Naties 363 miljoen mensen wereldwijd noodhulp nodig. De ontvangen financiering voor noodhulp bleef in 2023 echter steken op 38%

van wat werkelijk nodig was. Humanitaire noden waren in 2023 het hoogst in oostelijk Afrika (Ethiopië, Soedan en Somalië); daarnaast ook in Syrië, Afghanistan, Oekraïne, Jemen, DR Congo en Myanmar. Bijzonder zorgwekkend is de groeiende voedselcrisis met ruim 238 miljoen mensen in 48 landen in acute voedselonzekerheid, 10% meer mensen dan vorig jaar. Het grote aantal conflicten is de belangrijkste oorzaak voor deze crisis.

Niet alleen zijn er steeds meer mensen die van noodhulp afhankelijk zijn, ook wordt het in veel gebieden steeds moeilijker deze kwetsbare mensen te bereiken. Dit heeft verschillende oorzaken. Bijvoorbeeld in de Sahel zien we dat de overheden de controle over grote delen van het land verliezen aan gewapende groepen die niet altijd openstaan voor humanitaire hulp. Ook maken allerhande nationale en internationale antiterrorismewetgevingen het humanitaire organisaties moeilijk om met deze groeperingen in gesprek te gaan – toch een randvoorwaarde om veilig te kunnen werken.

Binnen de Europese Unie kwam eind 2023 het Europese migratiepact tot stand, met verdere beperkende maatregelen voor mensen op de vlucht zoals de aanhoudend zorgwekkende trend om asielprocedures naar landen aan de rand van Europa te verplaatsen en het steeds meer inzetten op detentie. De migratiedeal tussen de EU en Tunesië vormde een absoluut dieptepunt waarmee de EU racisme tegen mensen op de vlucht praktisch beloofde. Het leidde tot een toename van menselijk leed. In 2023 vonden dagelijks meer dan 1.000 pushbacks plaats in landen aan de grenzen van Europa en was er sprake van aanhoudende criminalisering van hulpverlening aan mensen op de vlucht.

Stichting Vluchteling werkte vooral samen met Intersos, haar primaire implementerende partner, maar ook met het International Rescue Committee (IRC) en de nieuwe partner People in Need (PIN). Ook zette Stichting Vluchteling de samenwerking voort met Human Rights Watch en Mines Advisory Group. Dit jaar zette Stichting Vluchteling ook verder in op het samenwerken met meer lokale en/of regionale partnerorganisaties, organisaties die vaak dicht bij de lokale bevolking staan, en beter kunnen inspelen op de noden.

Naast financiële steun, stelde Stichting Vluchteling met haar medische team operationele kennis en expertise ter beschikking aan haar partners. Het Frontline-project stelde partnerorganisaties in staat humanitaire toegang in meerdere landen uit te breiden.

HULPVERLENING

Resultaten

In 2023 heeft Stichting Vluchteling met 94 programma's in totaal 1.332.992 vrouwen, mannen en kinderen kunnen helpen in 32 landen in Afrika, Azië, het Midden-Oosten, Latijns-Amerika en Europa.

Dit is een toename ten opzichte van 2022, te verklaren door de omvangrijke noodhulp die Stichting Vluchteling bood aan de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Noordwest-Syrië en de voortzetting van haar programma's in Oekraïne, allebei grotendeels mogelijk gemaakt uit ons aandeel uit de opbrengsten van de nationale Giro555-acties voor de beide crises.

Stichting Vluchteling zette hulpprogramma's voort in Azië (Afghanistan) en Afrika (Soedan, Ethiopië, Tsjaad), verleende acute noodhulp bij grote rampen (cycloon Mocha, Myanmar; overstromingen Derna, Libië) en gaf steun aan kleinschalige hulpactiviteiten voor kwetsbare mensen op de vlucht aan de grenzen van Europa.

In 2023 besteedde Stichting Vluchteling 5% van de middelen voor hulpverlening via de Dutch Relief Alliance (DRA). 36% was afkomstig uit het voor Stichting Vluchteling beschikbaar gestelde aandeel van de nationale acties van de samenwerkende hulporganisaties (Giro555) voor Turkije en Syrië (25%) en Oekraïne (11%). Dat betekent dat 59% van onze hulpverlening werd besteed met eigen geworven gelden.

Intersos

Stichting Vluchteling stelde via Intersos financiering beschikbaar voor hulpprogramma's in chronische crises in 10 landen: Colombia, Venezuela, Burkina Faso, Nigeria, Zuid-Soedan, Centraal-Afrikaanse Republiek, Mali, Syrië, Iran en DR Congo. Intersos verleende ook noodhulp na acute rampen, zoals bij de aardbeving in Noordwest-Syrië (uit ons aandeel van de nationale Giro555-actie), aan de slachtoffers van de overstromingen in Libië, en aan mensen op de vlucht vanwege conflicten in onder andere Zuid-Soedan en Niger.

In Afghanistan investeerde Intersos, mede dankzij een bijdrage van de DRA, in cashhulp en het overeind houden van de gezondheidszorg in Kandahar en Kabul.

In totaal besteedde Stichting Vluchteling een kwart van de middelen van 2023 aan 20 programma's van Intersos.

Lokale partnerorganisaties

In 2023 maakte Stichting Vluchteling vaker gebruik van de contextkennis en expertise van lokale partners, zowel voor langeretermijnhulp als voor acute noodhulp, veelal via nieuwe partnerorganisaties.

Het is vooral door aanwezigheid in grote crises zoals de oorlog in Oekraïne en de aardbeving in Turkije en Syrië dat Stichting Vluchteling met veel nieuwe partners een samenwerking kon beginnen. Vluchtelingen die onder erbarmelijke omstandigheden proberen toegang te krijgen tot de Europese Unie en geconfronteerd worden met pushbacks door de autoriteiten aan de randen van Europa bleef zij ook in 2023 bijstaan, wederom samen met lokale organisaties.

In totaal ging bijna de helft van onze middelen naar onze 49 lokale partners. Met hen werken we in 20 landen, onder andere in Myanmar, DR Congo, Tsjaad, Centraal-Afrikaanse Republiek, Irak, Libanon, Ethiopië, Kenia, Oekraïne, Turkije, Syrië, Polen, Servië en Curaçao.

Enkele van deze lokale partners zijn Rural Agency for Community Development and Assistance in Ethiopië en Kenia, Panzi Foundation en het Panzi ziekenhuis in DR Congo, Embrace in Libanon, Collective Aid in Servië, ADIL in Tsjaad en Civil Health and Development Network in Myanmar. In Oekraïne droeg Stichting Vluchteling bij aan kleinschalige kortetermijn-noodhulpactiviteiten van 10 lokale partners, zoals Ya Kherson en U-Saved.

Overige internationale partnerorganisaties

In 2023 besteedde Stichting Vluchteling 20% van de middelen voor hulpverlening via overige internationale partners. IRC voerde 7 projecten uit, waaronder 3 acute noodhulpprojecten via de Dutch Relief Alliance, onder andere voor de slachtoffers van de overstromingen in Libië en van de burgeroorlog in Soedan. Stichting Vluchteling stelde tevens IRC in staat een door brand verwoeste kliniek te herbouwen voor Rohingya-vluchtelingen in Bangladesh en hulp te bieden aan slachtoffers van de aardbeving in Herat, Afghanistan.

Stichting Vluchteling ondersteunde voorts grote noodhulpprojecten van People in Need in Turkije, Syrië en Armenië en stelde haar nieuwe partner Medical Aid for Palestinians (MAP) in staat medicijnen uit te delen in Gaza in december 2023.

PROJECT FRONTLINE

Het Frontline-project heeft na een positieve evaluatie van de eerste drie jaar de basis gelegd voor de tweede fase, gestart in juni 2023. Het Frontline-team heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt met het verbeteren van humanitaire toegang voor kwetsbare mensen tot noodhulp. In 2023 werd de samenwerking voortgezet met IRC in landen zoals Nigeria, Kameroen, Burkina Faso en Mali. Stichting Vluchteling gaat in samenwerking met Intersos aan de slag in Venezuela, Iran, Syrië en DR Congo, en zal zich zelfstandig gaan inzetten voor lokale partners in Somalië en Kenia, die vaak te weinig ondersteuning krijgen.

Een treffend voorbeeld van de impact van Frontline is te zien in Niger, waar door verbeterd onderhandelen tien eerder ontoegankelijke gezondheidscentra weer toegankelijk zijn gemaakt voor 150.000 mensen.

Intussen is Intersos begonnen met het versterken van hun institutionele capaciteit door middel van een ambitieus vierjarig werkplan. Stichting Vluchteling heeft met succes het Humanitaire Access Platform geleid, waarbij kennisuitwisseling plaatsvindt tussen organisaties zoals Artsen zonder Grenzen en Clingendael.

Medisch team en chronische ziekten

In 2023 ontvingen ruim 7.500 patiënten in vijf landen (Irak, Libanon, Nigeria, Kameroen en Curaçao) verbeterde toegang tot kwaliteitszorg voor behandeling van chronische ziekten, met inbegrip van psychische klachten. Meer dan 17.000 consultaties werden gerapporteerd.

Stichting Vluchteling stelde medicijnen, medische voorraden en diagnostisch materiaal beschikbaar voor patiënten met een chronische ziekte. Het medisch team van Stichting Vluchteling organiseerde vervolgtrainingen en coaching voor medische staf van lokale en internationale partnerorganisaties. De reactie van patiënten op hun behandeling werd nauwgezet opgevolgd en aangepast met als uitkomsten goed gecontroleerde diabetes en een genormaliseerde bloeddruk bij ruim 4 van de 5 patiënten. Dankzij het project kon vroegtijdige sterfte worden voorkomen en patiënten functioneerden beter doordat zij zowel mentaal als lichamelijk gezonder waren.

Uitdagingen en toekomst

Als gevolg van het oorlogsgeweld, de blijvende impact van klimaatverandering en de negatieve effecten op de bestaanszekerheid en veiligheid van mensen, verwacht Stichting Vluchteling een verdere toename van het aantal mensen op de vlucht.

ARTSENHULP

Ons project Artsenhulp zorgde ervoor dat Stichting Vluchteling in 2023 een bedrag van € 2.871.720 kon besteden aan transporten van medicijnen en medische apparatuur/middelen ten behoeve van diverse ziekenhuizen in Oekraïne, ruim 10% van de totale hulpverlening.

Eenzijds is er weinig perspectief voor de beëindiging van de oorlogen in Oekraïne, Gaza en Soedan. Eerder vrezen we voor een verdere escalatie van deze en andere conflicten, zoals in Myanmar, en verdieping van humanitaire noden in die landen. Vanwege het grote aantal conflicthaarden is de toegang tot humanitaire hulp voor kwetsbare bevolkingsgroepen eveneens zorgelijk.

Stichting Vluchteling zal zich in 2024 blijven inzetten op het bieden van kwalitatief hoogwaardige hulp voor vele tienduizenden kwetsbare mensen op de vlucht en spant zich in voor de bescherming van en aandacht voor deze kwetsbare groep via intensieve pleitbezorging en voorlichting. Stichting Vluchteling zal in 2024 operationeel blijven in de hulpverlening in Oekraïne alsmede in Turkije en Syrië via teams in respectievelijk Odessa en Gaziantep.

Leerpunten

Stichting Vluchteling is van mening dat voorbereiding, uitvoering en rapportage rond veldbezoeken beter kon. Daarom zijn de procedure, bezoeken ter plaatse en bijbehorende documentatie, zoals reisaanvragen, taakomschrijving en verslaglegging, herzien om specifieke vereisten van de Core Humanitarian Standards en veiligheidsanalyses beter te integreren.

PLEITBEZORGING

Stichting Vluchteling beïnvloedt beleid ten behoeve van betere hulpverlening aan en bescherming van vluchtelingen en ontheemden. Met specifieke aandacht voor hen die moeilijk te bereiken zijn of weinig internationale aandacht krijgen, alsmede de behandeling van chronische ziektes en psychische aandoeningen in crisissituaties.

Partners

Stichting Vluchteling is vertegenwoordigd in verschillende formele en informele Nederlandse samenwerkingsverbanden. We hebben een bijdrage geleverd aan workshops, cursussen, discussies en webinars die door bijvoorbeeld Kennis Uitwisseling Noodhulp (KUNO), de Dutch Relief Alliance (DRA) en het Platform Humanitaire Actie (PHA) werden georganiseerd. Ook hebben we Human Rights Watch ondersteund in het verdedigen van de rechten van vluchtelingen via het project 'Addressing Global Migration Challenges'. Tot slot zijn we meer gaan samenwerken met onze partnerorganisaties om pleitbezorging te versterken.

Uitdagingen

De legitimiteit van multilaterale samenwerking en de internationale rechtsorde wordt steeds meer in twijfel getrokken. Fundamentele principes geworteld in het internationaal humanitair recht en de bescherming van kwetsbare bevolkingsgroepen staan steeds meer onder druk, waarbij nationale belangen boven mondiale humanitaire verplichtingen gesteld worden. Naarmate de internationale rechtsorde en humanitaire principes aan legitimiteit verliezen, wordt het voor humanitaire organisaties steeds uitdagender om humanitaire hulp te bieden onder de bescherming van het internationaal humanitair recht.

Resultaten

Samen met partners heeft Stichting Vluchteling zich ingezet voor pleitbezorging gericht op het verbeteren van de humanitaire situaties: in Syrië tegen de impact van sancties op de hulpverlening, in Irak ter ondersteuning van Jezidi's gericht op huisvesting en onderwijs, in Oekraïne op het lokaal laten uitvoeren van hulp en in Ethiopië, Somalië, de Sahel en Soedan op humanitaire toegang in een complexe context. Door meer media-aandacht te vragen en informatie en adviezen te delen met beleidsmakers hebben we invloed uitgeoefend om de situatie voor getroffen gemeenschappen te verbeteren.

In november besteedden we via de Kies Partij-campagne aandacht aan de Tweede Kamerverkiezingen. We vroegen kiezers de hulp aan en bescherming van vluchtelingen mee te laten wegen in hun stemgedrag.

Binnen het project Grens Bereikt hebben we verschillende landen bezocht aan de Europese grenzen, waaronder Servië, Polen, Turkije, Tunesië, Hongarije en Italië.

Met die reizen hebben we aandacht gevraagd voor de situatie van mensen op de vlucht langs de Europese grenzen – binnen en buiten de EU. Door middel van opiniestukken en radio-interviews is ook publiek buiten de doelgroep van Stichting Vluchteling bereikt.

Toekomst

We verwachten dat in 2024 het vluchtelingendebat in Nederland en Europa verder verhardt. Wij blijven ons inzetten om hier verandering in te brengen. Dit willen we doen door ons te richten op een breder, divers publiek en onderzoeken hoe we communicatie in kunnen zetten om dat te bereiken. We moeten de nadruk blijven leggen op de ethische en juridische kaders die ten grondslag liggen aan humanitaire hulp. De noodzaak om de rechten en waardigheid van personen die getroffen zijn door crises te beschermen blijft daarbij van het grootste belang.

In 2024 zal voor Grens Bereikt gereisd worden naar in ieder geval Egypte en zal het project worden geëvalueerd, waarna zal worden besloten in welke vorm het project doorgang zal vinden.

Stichting Vluchteling zal zich in 2024 blijven inzetten voor mensen op de vlucht die minder (media-) aandacht krijgen, zoals Jezidi's in Noord-Irak, mensen in de Sahel en de Hoorn van Afrika op de vlucht voor gewapende conflicten en klimaatverandering en mensen in Afghanistan die lijden onder armoede, klimaatrampen en honger.

Tot slot zal Stichting Vluchteling verder investeren in relaties met beleidsmakers om relevante debatten en besluitvormingsprocessen te laten agenderen, door beleidsadviezen uit te brengen en door expertmeetings te organiseren over humanitaire kwesties.

UITGELICHTE PROJECTEN

BURKINA FASO

Thema:
medische zorg,
voedingshulp

Verleende hulp: Om moeder- en kindersterfte te verminderen, bieden we verloskundige zorg en ondervoedingsbehandelingen voor kinderen tot 5 jaar voor ontheemden en de lokale bevolking. Er wordt pre- en postnatale zorg gegeven en er worden bijeenkomsten georganiseerd waarin gezondheidswerkers leren hoe zij signalen herkennen die wijzen op malaria, diarree en ondervoeding. We doen dit in Fada, de oostelijke regio van Burkina Faso.

- Partner: Intersos & AFESG
- Aantal mensen bereikt: 98.128
- Budget: 400.000 euro
- Financier: Stichting Vluchteling
- Looptijd: 1 mei 2023 t/m 31 januari 2024

Wat is er aan de hand?

In Burkina Faso leeft 40% van de bevolking onder de armoedegrens en hebben 3,5 miljoen mensen beperkt toegang tot gezondheidszorg. Door extreme droogte groeit het aantal mensen dat honger heeft. De belegering en omsingeling van een toenemend aantal steden door gewapende groepen zorgt ervoor dat de behoefte aan voedsel en medische zorg blijft stijgen. Ook is er te weinig toegang tot drinkwater, hygiëne en sanitaire voorzieningen. De moeder- en kindersterfte is hoog in het land, onder meer in het oosten.

Uitdagingen

De ontheemdingscrisis in Burkina Faso is een van de snelst groeiende ter wereld. Bijna 300 lokale gezondheidscentra zijn gesloten, waardoor toegang tot gezondheidszorg voor veel mensen ernstig beperkt wordt. Aanvallen op scholen zorgen ervoor dat kinderen geen onderwijs kunnen volgen. De verslechterende economische omstandigheden zorgen ervoor dat voedselonzekerheid blijft groeien.

LIBIË

Thema:

medische zorg,
bescherming, voorlichting

Verleende hulp: Mobiele medische teams zorgen voor onderzoek, consulten, behandelingen en doorverwijzingen naar gespecialiseerde zorg. We bieden psychosociale ondersteuning aan kinderen en volwassenen en zorgen voor medische benodigdheden, apparatuur en medicijnen. We onderhouden zeven ambulances en geven gezondheidsvoorlichting. Via een Emergency Hotline zorgen we voor betere toegang tot zorg. Ten slotte delen we hulppakketten uit met matrassen, huishoudelijke en sanitaire artikelen en dekens.

 Partner: International Rescue Committee

 Aantal mensen bereikt: 9.300

 Budget: 478.695 euro

 Financier: Dutch Relief Alliance

 Looptijd: 17 september 2023 t/m 16 maart 2024

Wat is er aan de hand?

Op 10 september 2023 trof de tropische storm Daniel de oostkust van Libië met harde wind, hevige regenval en plotselinge overstromingen die verschillende locaties troffen, waaronder Benghazi, Al Marj, Al Bayda, Al Abyar, Batah, Bayada, Shahat, Soussa en Derna. Derna werd het zwaarst getroffen door een overstroming, als gevolg van twee damdoorbraken na hevige regenval die storm Daniel veroorzaakte. Een metershoge vloedgolf verwoestte een groot deel van de stad. Duizenden mensen stierven en meer dan 45.000 mensen raakten ontheemd. En dat in een land waar al 800.000 Libiërs afhankelijk zijn van humanitaire hulp.

Uitdagingen

Er wordt nog steeds puingeruimd en lichamen geborgen. Vanwege de politieke instabiliteit is de verwachting dat dit nog lang zal duren. Het noordoosten van Libië is nog niet bijgekomen van de rampzalige storm. Er is een groot tekort aan medische hulp, voedsel, water en onderdak in het gebied. Mensen kampen met stress, somberheid en angst, waardoor de druk op de geestelijke gezondheidszorg toeneemt.

ARMENIË

Thema:

bescherming,
onderdak

Verleende hulp: Vluchtelingen uit de enclave Nagorno-Karabagh krijgen bescherming en huisvesting in meerdere locaties in zuidelijk Armenië. We zorgen ervoor dat nieuw aangekomen vluchtelingen in kleinschalige opvang terecht kunnen, waar ze met behulp van vouchers zelf bepalen welke reparaties of hulpgoederen het meest nodig zijn (bedden, matrassen, dekens). Ook leveren we brandstof in de vorm van briketten en kachels.

 Partner: People in Need

 Aantal mensen bereikt: 1.200

 Budget: 250.000 euro

 Financier: Stichting Vluchteling

 Looptijd: 1 oktober 2023 t/m 31 maart 2024

Wat is er aan de hand?

Het langdurige conflict in de enclave Nagorno-Karabagh is in 2023 weer opgelaid. Sinds het uiteenvallen van de Sovjet-Unie eind jaren tachtig strijden Armenië en Azerbeidzjan om deze enclave. Na de inname van Nagorno-Karabagh door Azerbeidzjan in september 2023 zijn Armeense inwoners de grens met Armenië over gevlucht uit angst voor geweld. Een groot deel van deze vluchtelingen zijn vrouwen, kinderen en ouderen.

Uitdagingen

De razendsnelle komst van vluchtelingen uit Nagorno-Karabagh maakte dat de planning en coördinatie van de opvang in de beginfase moeizaam verliep. De Armeense regering heeft gekozen voor kleinschalige opvang van de vluchtelingen, voornamelijk bij gastgezinnen, zodat grote opvangcentra als scholen en kinderopvang voor hun oorspronkelijke doeleinden konden worden gebruikt.

SOEDAN

Thema:
medische zorg, water en
sanitatie, voorlichting

Verleende hulp: Wij zorgen voor medische zorg, schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen in de stad Wad Madani en de White Nile regio. We trainen gezondheidsmedewerkers, geven voorlichting over het herkennen van symptomen van ziekten en over het belang van hygiëne om uitbraken van ziektes te voorkomen.

Partner: International Rescue Committee

Aantal mensen bereikt: 13.000

Budget: 481.000 euro

Financier: Dutch Relief Alliance

Looptijd: 13 juni 2023 t/m 12 februari 2024

Wat is er aan de hand?

Sinds april 2023 hebben hevige gevechten in de hoofdstad van Soedan de levens van miljoenen op hun kop gezet, waardoor op dit moment veel Soedanezen in eigen land op de vlucht zijn of de grenzen naar buurlanden oversteken. De situatie in Soedan verslechtert, het land heeft het hoogste aantal ontheemden ter wereld. Er wordt opnieuw gesproken over etnische zuiveringen in de Darfur regio.

Daarnaast kampt Soedan al meer dan dertig jaar met armoede, honger en geweld. Door het veranderende klimaat komen lange periodes van droogte voor, maar ook overstromingen.

Uitdagingen

Er wordt verwacht dat de oorlog in 2024 verder zal escaleren, met dramatische gevolgen voor de bevolking. Naar verwachting stijgt het aantal mensen dat afhankelijk is van hulp in 2024 naar 30 miljoen. Vanwege de kritieke staat van de gezondheidszorg vreest men voor grootschalige uitbraken van ziekten. Eind 2023 escaleerde het geweld in Wad Madani. Doordat gewapende groepen de stad hebben overgenomen, is de stad onveilig geworden. Hierdoor werden vluchtelingen die daar verbleven gedwongen om door te reizen. Wij pasten ons project hierop aan en volgden hen naar de White Nile regio.

Opvangcentrum voor kinderen in vluchtelingenkamp Korsi en rond de stad Birao in de Centraal-Afrikaanse Republiek. Kinderen krijgen extra aandacht of worden voor hulp doorverwezen. Fotografie: Kees Ton

TURKIJE EN SYRIË

Thema:

Onderdak, winterhulp, cashhulp, onderwijs, hygiëne, medische zorg, voedselhulp, bescherming.

Verleende hulp: Uit de opbrengst van de nationale Giro555-actie helpen we aardbevingsslachtoffers in Turkije en Syrië. Samen met onze partners zorgen we voor een breed scala aan hulp. Van het uitdelen van noodhulp pakketten tot het bieden van financiële ondersteuning aan getroffen gezinnen, en van trauma- of medische zorg tot onderdak, onderwijs, voedsel en drinkwater.

 Partners: Support To Life, Mavi Kalem, SAMS, International Humanitarian Relief, Leader Women Association, INSAN Charity, HIHFAD, People in Need, Intersos, Child Houses, SEMA, Hurras Network, Equity & Empowerment, Syria Relief and Development, Shafak, Al Sham Humanitarian Foundation

 Aantal mensen bereikt: 104.000

 Budget: 3,2 miljoen euro

 Financier: Samenwerkende Hulporganisaties (Giro555)

 Looptijd: 7 februari 2023 t/m 31 december 2023

Wat is er aan de hand?

Een zware aardbeving en stevige naschokken hebben op 6 februari 2023 het zuidoosten van Turkije en het noordwesten van Syrië getroffen. Tienduizenden mensen zijn om het leven gekomen; huizen, gebouwen, scholen, ziekenhuizen en infrastructuur liggen in puin. Er wonen veel Syriërs in het zuidoosten van Turkije die eerder zijn gevlucht voor oorlog. Ze worden al jaren opgevangen door Turkije maar zijn door deze aardbeving opnieuw alles kwijtgeraakt.

Uitdagingen

De schade is in beide landen enorm en wederopbouw zal vele jaren duren. In Turkije is de economie sterk verslechterd en is er nog veel te weinig onderdak, waardoor veel mensen nog in opvangkampen of bij familie wonen. De grootste uitdagingen voor hulpverlening in Syrië blijven de ontheemding en veiligheid.

BEZETTE PALESTIJNSE GEBIEDEN

Thema:

medische zorg

Verleende hulp: medische benodigdheden en spullen voor ziekenhuizen om gewonden te behandelen in Gaza.

 Partner: Medical Aid for Palestinians

 Aantal mensen bereikt: 30.000

 Budget: 250.000 euro

 Financier: Stichting Vluchteling

 Looptijd: 1 december 2023 t/m 31 januari 2024

Wat is er aan de hand?

Israëlische aanvallen op Gaza hebben ervoor gezorgd dat één op de 23 mensen in Gaza is gedood of gewond geraakt. Bovendien beperkt Israël de invoer van humanitaire hulp zoals voedsel, water, medische benodigdheden en brandstof. Humanitaire hulp wordt heel beperkt toegelaten. Vóór 7 oktober was 80% van de bevolking van Gaza al afhankelijk van humanitaire hulp. Nu dreigt er een humanitaire catastrofe met hongersnood, uitdroging en epidemieën. Volgens de VN moet 90% van de 2,3 miljoen inwoners van Gaza op dit moment regelmatig een dag zonder eten zien door te komen.

Uitdagingen

Door de vernietiging van voorzieningen en infrastructuur staat het zorgsysteem op instorten, met het risico dat infectieziekten versneld uitbreken. Een einde aan het geweld lijkt nog lang niet in zicht, en de humanitaire nood zal voortduren nog lang nadat de aanvallen zijn gestopt.

MYANMAR

Thema:
voorlichting

Verleende hulp: Door voorlichting en educatie leren mensen in Myanmar over de risico's van landmijnen en andere onontplofte explosieven. Ook leren ze hoe zij de gevaren kunnen herkennen en vermijden. Dit doen we onder andere via het in kaart brengen van onveilige gebieden.

 Partner: Mines Advisory Group

 Aantal mensen bereikt: 11.750

 Budget: 200.000 euro

 Financier: Stichting Vluchteling

 Looptijd: 15 november 2023 t/m 14 september 2024

Wat is er aan de hand?

Door een aanzienlijke escalatie van conflicten, zijn de humanitaire omstandigheden in Myanmar verder verslechterd. Maar liefst 19 miljoen Myanmarezen zijn afhankelijk van hulp en het aantal ontheemden ligt boven de 2,7 miljoen. De helft van de bevolking leeft onder de armoedegrens. Myanmar ligt bezaaid met landmijnen en andere explosieven; de erfenis van een langlopend conflict.

Uitdagingen

Sinds de militaire staatsgreep in 2021 is de humanitaire crisis in Myanmar verergerd. Steeds meer Myanmarezen worden getroffen door voedseltekorten en het zorgsysteem en het onderwijs verkeren in een diepe crisis. Door klimaatverandering krijgt het land steeds vaker te maken met natuurrampen.

SERVIË

Thema: Voedsel, water
en sanitaire voorzieningen,
bescherming en onderdak

Verleende hulp: Op zeven locaties in vier steden in het noorden van Servië helpen we vluchtelingen met eten en drinkwater, kleding, schoenen, tenten en slaapzakken, hygiënische artikelen, plekken om te douchen en telefoonopladers.

 Partner: Collective Aid

 Aantal mensen bereikt: 7.404

 Budget: 49.990 euro

 Financier: Stichting Vluchteling

 Looptijd: 1 mei 2023 t/m 30 april 2024

Wat is er aan de hand?

Duizenden vluchtelingen zitten vast in Servië. Als tussenstation op weg naar de EU, heeft het land ervaring met de opvang van vluchtelingen. Door aanhoudende conflicten in het Midden-Oosten, Afrika en Azië arriveren er nog steeds veel vluchtelingen. Opvangplekken zitten overvol, Servische politie gebruikt veel geweld, en de doorreis naar de rest van Europa wordt met geweld tegengehouden door aangrenzende EU-landen.

Uitdagingen

Servië is onderdeel van de Balkanroute, een route die door de internationale gemeenschap grotendeels verwaarloosd wordt, terwijl er jaarlijks nog steeds veel vluchtelingen via deze route Europa proberen te bereiken. Door de afnemende beschikbaarheid van financiële middelen is er nog maar een klein aantal hulporganisaties aanwezig in het gebied om te reageren op de toenemende behoeften van de vluchtelingen in de regio.

OEKRAÏNE

Thema:
voedsel, winterhulp,
hygiëne

Verleende hulp: Oekraïense basisvoorzieningen als elektriciteit en verwarming zijn doelwit van bombardementen. Daardoor is er veel uitval van stroom en verwarming, juist in de koude wintermaanden. Aanvallen op het energienet zorgen voor uitval van stroom en verwarming. Mensen die wél toegang hebben tot een werkend verwarmingssysteem, kunnen de hoge kosten nauwelijks opbrengen. In Kherson leveren wij brandstofbriketten. Ook delen we hulpgoederen uit, zoals zaklampen, powerbanks, kaarsen en thermosflessen. Daarnaast kunnen mensen rekenen op voedsel- en hygiënepakketten.

- Partner: Save UA
- Aantal mensen bereikt: 2.555 huishoudens
- Budget: 523.136 euro
- Financier: Samenwerkende Hulporganisaties (Giro555)
- Looptijd: 1 oktober 2023 t/m 30 april 2024

Wat is er aan de hand?

De oorlog in Oekraïne heeft de grootste vluchtelingencrisis in Europa van deze eeuw veroorzaakt. Sinds de start van de oorlog in februari 2022 zijn miljoenen mensen op de vlucht geslagen. Bijna 15 miljoen Oekraïeners zijn afhankelijk van humanitaire hulp. De humanitaire en economische gevolgen van de oorlog worden in het hele land gevoeld.

Uitdagingen

Sinds het begin van de oorlog is de humanitaire situatie in Oekraïne steeds verder verslechterd. De VN hebben sinds het begin van de oorlog ruim 27.000 Oekraïense burgerslachtoffers geregistreerd, wat de impact van de oorlog illustreert. Westerse steun voor Oekraïne staat onder druk, en andere crises trekken de aandacht van de internationale gemeenschap. Hierdoor wordt ook militaire en humanitaire hulp onzekerder.

KENIA

Thema:
bescherming, hygiëne,
cashhulp, voorlichting, veiligheid
en humanitaire toegang

Verleende hulp: Om na overstromingen de uitbraak van cholera tegen te gaan bieden we hygiënepakketten, geven we voorlichting over cholerapreventie en leiden we vrijwilligers op in het herkennen van de ziekte. Gezinnen ontvangen klamboes en tentzeil. Ook bieden we cashhulp in de door overstromingen getroffen gebieden. Daarnaast ondersteunen we veiligheidstrainingen voor hulpverleners die werken in het gebied waar gewapende groeperingen aanwezig zijn.

- Partner: RACIDA
- Aantal mensen bereikt: 4.200
- Budget: 250.000 euro
- Financier: Stichting Vluchteling
- Looptijd: 8 juni t/m 7 december 2023

Wat is er aan de hand?

Kenia kampt met armoede, politieke onrust en natuurrampen. Aanhoudende droogte, de ergste in veertig jaar, treft zeker 4,5 miljoen inwoners, en werd opgevolgd door zware overstromingen. Voedselonzekerheid en ondervoeding nemen in snel tempo toe. De overstromingen zorgen voor grootschalige uitbraken van ziekten, zoals cholera. De shelters die de door droogte getroffen gemeenschappen van ontheemden juist hadden opgebouwd, werden veelal volledig vernield.

Uitdagingen

Het aantal Kenianen dat op de rand van hongersnood staat, neemt toe. Voorspellingen laten zien dat de zware regenval nog tot in het voorjaar van 2024 kan aanhouden. Bovendien zijn er gewapende groeperingen actief in het Manderagebied, waardoor de humanitaire toegang voor RACIDA bemoeilijkt wordt.

COMMUNICATIE EN MEDIA

Het aantal conflicten is het afgelopen jaar met ruim een kwart gestegen. Door de toename van humanitaire crises, het aantal conflicten en het aantal vluchtelingen, is het belang van solidariteit, draagvlak en steun voor mensen op de vlucht van groot belang.

We zagen hierin een belangrijke rol voor onszelf en besteedden hier aandacht aan via voorlichtende campagnes, evenementen en zichtbaarheid in de media.

2023: helpen in 32 landen

Het was een zwaar jaar, 2023. De ene ramp volgde op de andere crisis: Libië, Congo, Myanmar, Tunesië, Oekraïne, Gaza, Soedan, Afghanistan en meer. We hielpen in 32 landen en probeerden zoveel mogelijk crises onder de aandacht te brengen. Een greep uit onze voorlichtende acties:

- Nederland kwam in 2023 massaal in actie voor de slachtoffers van de aardbeving in Turkije en Syrië. De teller van Giro555 eindigde voor Stichting Vluchteling op €10,5 miljoen.
- Op 9 mei lanceerden we de actiewebsite *Grens Bereikt!*. In de reportageserie *Grens Bereikt* volgt De Nieuws BV ons langs de buitengrenzen van Europa om de vluchtelingensituaties voor het voetlicht te brengen. In 2023 agendeerden we onder meer de situatie voor vluchtelingen en migranten in Bosnië, Griekenland, Hongarije en Tunesië.
- Bijna 240 miljoen mensen hadden honger in 2022. Het rapport dat hierover verscheen vormde mede de aanleiding om 'honger' opnieuw centraal te stellen in onze voorlichtende zomercampagne: *Extreme honger teistert de wereld*.
- November stond in het teken van de Tweede Kamerverkiezingen. Via een stemwijzer, verdiepende partijscans, crowdfunding en een oproep aan de politiek, vroegen we in onze *Kies Partij*-campagne om medemenselijkheid mee te laten wegen in het stemhokje.

Onze partner Panzi Foundation zorgt voor medische en gynaecologische hulp voor vrouwen en meisjes in plattelandsgebieden in de buurt van Bukavu.
Fotograaf: René van Beek

EIGEN MEDIA

Onze socialemedia kanalen laten zien hoe we zowel onze achterban als het Nederlandse publiek betrekken bij ons werk. De content op onze kanalen weet een miljoenenpubliek te bereiken. Ook onze online publieke interactie groeide aanzienlijk.

De website werd in 2023 door bijna een half miljoen mensen bezocht. De lichte daling komt doordat we in 2022 een grote piek in bezoekers hadden vanwege de oorlog in Oekraïne. Ook schakelden we in 2023 om naar een nieuwe website.

Enkele keren per jaar verschijnt voor donateurs de 999-Update, ons eigen magazine over onze hulpprojecten, campagnes en actuele onderwerpen.

Website Stichting Vluchteling	Bezoekers 2022	Bezoekers 2023	Groei/daling
Unieke bezoekers	509.815	381.084	- 25,3 %
Page views	516.316	474.267	- 8,2 %

Social Media	Januari 2023	December 2023	Groei/daling
Facebook	55.207	55.640	+ 0,7 %
Twitter	8.114	7.918	- 2,5 %
Instagram	17.500	18.800	+ 7,4 %
Linked-In	7.751	9.680	+ 24,8 %
YouTube	675	755	+ 11,8 %
TikTok	-	966	

Volgers sociale media

Eind december 2022 hebben we in totaal 76.759 volgers op onze socialemediakanalen. We zien het sentiment rondom ons werk op al onze kanalen verslechteren. Dit baart ons zorgen en zal onze aandacht hebben in het nieuwe jaar.

E-mailniewsbrief

E-mail is een effectieve en betrouwbare manier om contact te houden met onze achterban. Het aantal mensen dat van ons nieuws en geldverzoeken via e-mail ontvangt, stijgt nog altijd gestaag. Eind 2023 hadden we 81.871 abonnees, een groei van 4,3% ten opzichte van 2022.

In 2023 verstuurden we 40 e-mails aan 2,4 miljoen mensen, over thema's als verkiezingen, honger, vrede en vrijheid, de aardbeving in Turkije en Syrië en klimaatverandering.

Volledig vernieuwde website

Onze website is een belangrijk instrument voor communicatie en voor fondsenwervende activiteiten. In 2023 ontwikkelden we een nieuwe, gebruiksvriendelijke en toekomstbestendige website met een prominente plek voor video.

Een speciale component werd ontworpen en gebouwd om socialmediaposts te integreren in een online banner, om zo meer actualiteit en urgentie in te bouwen. De livegang was 19 september 2023. Op het moment van lancering was er de realiteit van de verwoestende overstromingen in Libië. De website werd last minute aangepast aan deze actualiteit.

Samen met onze partner UsMedia zullen we de komende tijd blijven kijken wat er beter kan en in stapjes het platform doorontwikkelen.

LANDELIJKE MEDIA

De media zijn voor ons een belangrijke manier om het Nederlandse publiek te attenderen op humanitaire crises en onze noodhulpverlening.

De media-aandacht vertoont voor Stichting Vluchteling in 2023 een daling, verklaarbaar door de mediapijk in 2022 bij het uitbreken van de oorlog in Oekraïne. In 2023 zijn er 1.505 artikelen verschenen, verdeeld over print (16%), internet (65%) en radio en televisie (19%).

Enkele bijzonderheden

- Van 18 tot en met 24 maart is onze Socutera tv-spot over de Nacht van de Vluchteling 15 keer uitgezonden op NPO 1, 2 en 3 en ruim 1,3 miljoen keer bekeken.
- In het weekend van 17 en 18 juni is op RTLNieuws, NU.nl, RTL Boulevard, NPO Radio 1 en NOS op radio, televisie en online aandacht voor de Nacht van de Vluchteling;
- In dagblad Trouw en De Morgen (België) is aandacht voor de situatie in Soedan met een interview met programmamedewerker Renée van Hoof.
- Jeroen Pauw bezocht het aardbevingsgebied in Turkije in de documentaire Pauw in Turkije, met aandacht voor ons werk. Deze uitzending had op 11 december 475.000 kijkers;
- Interview met Tineke Ceelen over 20 jaar directeurschap. Gepubliceerd op zaterdag 16 december in De Telegraaf, met 1.070.000 lezers.

2023	Mediumtype	Mediawaarde	Bereik
Kwartaal 1	Print	€ 529.947	14.942.975
	Internet	€ 721.279	580.811.510
	RTV	€ 104.442	39.103.777
Kwartaal 2	Print	€ 271.600	8.379.644
	Internet	€ 526.980	414.200.550
	RTV	€ 66.528	105.140.734
Kwartaal 3	Print	€ 546.262	10.936.764
	Internet	€ 304.652	260.543.351
	RTV	€ 72.969	43.567.711
Kwartaal 4	Print	€ 341.830	5.699.770
	Internet	€ 92.541	80.084.493
	RTV	€ 22.921	20.981.903

DRAAGVLAK

OORLOGSVLUCHTELINGEN JA, ECONOMISCHE VLUCHTELINGEN NEE

Nederlanders hebben het meeste begrip voor mensen die vluchten voor oorlog en natuurrampen of asiel aanvragen in een buurland. Dit blijkt uit ons jaarlijkse draagvlak-onderzoek, uitgevoerd door onderzoeksbureau Motivaction. Voor oorlogsvluchtelingen heeft 91% van de mensen (9 op de 10 Nederlanders) begrip. Ook voor vluchtelingen van natuurrampen geldt dat sentiment (90%).

Voor mensen die voornamelijk om economische motieven naar Europa en Nederland komen, hebben 6 op de 10 Nederlanders weinig tot geen begrip. Een meerderheid vindt dat zij teruggestuurd moeten worden naar het land van herkomst (69%).

Nederlanders stuk negatiever

35% van de Nederlanders geeft aan het afgelopen halfjaar negatiever te zijn geworden over vluchtelingen.

Nu de situatie in Oekraïne langer aanhoudt, lijkt het alsof de houding van Nederlanders terugvalt op het beeld van vóór de oorlog. Ook de problemen in eigen land kunnen hierin een rol spelen.

Het onderzoek is uitgevoerd in mei 2023 door Motivaction onder 1.100 Nederlanders.

EVENEMENTEN

Lowlands

Van 18-20 augustus 2023 waren 60.000 bezoekers op Lowlands. Wij stonden er weer met onze Badkamer. Tegen betaling van muntjes kunnen bezoekers gebruikmaken van onze schone, luxe toiletten en douches. We haalden hiermee 60.000 euro op.

Sinds 2017 kun je schoon en warm douchen op Lowlands bij De Badkamer van Stichting Vluchteling. Hiermee vragen we aandacht voor de moeilijke situatie van vluchtelingen. Fotografie: Olivier van Gaalen

Charity fee

Organisator Mojo vraagt media die zich aanmelden om 10 euro per persoon te betalen in ruil voor toegang tot Lowlands. Het geld gaat naar goede doelen waar het festival mee samenwerkt, te weten Amnesty International, Oxfam Novib en Stichting Vluchteling.

In de media ontstond ophef: het zou de persvrijheid of vrije nieuwsgaring belemmeren. Amnesty International en Oxfam Novib weigerden de opbrengst van de charity fee, waardoor de volledige opbrengst van 32.000 euro ten goede kwam aan Stichting Vluchteling.

Week van de Vluchteling

Van 12-18 juni 2023 organiseerden we de Week van de Vluchteling. De hele week gingen we samen met het Nederlandse publiek aan de bak voor vluchtelingen.

We weten 62 scholen te bereiken en het actieplatform en dit levert 46 acties op en 24.000 euro aan inkomsten via 730 donaties.

Nacht van de Vluchteling

De 14e editie van de Nacht van de Vluchteling heeft 1,3 miljoen euro opgebracht. In totaal liepen 5500 mensen mee. Zij vertrokken vanuit Nijmegen, Amersfoort, Rotterdam, Tilburg en Haarlem voor een wandeling van 10, 20 of 40 kilometer.

Aandachtspunten:

- zorgen voor een gedegen campagneplanning aan het begin van het jaar zodat de voorlichtende campagnes niet ondergesneeuwd raken ten opzichte van de fondsenwervende campagnes;
- coördinatie van de Week van de Vluchteling had strakker gekund, resultaten vielen door de soms wat verwarrende communicatieboodschap enigszins tegen;
- zorgen voor goede interne afstemming om geen communicatiekansen te missen.

Toekomst

De wereld verandert sneller en sneller. Polarisatie en individualisering zijn trends waar we niet omheen kunnen. Ons antwoord? Het versterken van medemenselijkheid en de menselijke maat door onder andere de noodzaak centraal te stellen, net als het verhaal van de individuele vluchteling. We blijven zoeken naar manieren om dit bij de verschillende doelgroepen onder de aandacht te brengen en zo het draagvlak voor mensen op de vlucht te vergroten.

Van zowel Nederlandse als Europese politici lijken vluchtelingen weinig te hoeven verwachten. Daarom zetten we in 2024 ons project Grens Bereikt voort en blijven we de situatie aan de Europese grenzen volgen en over het voetlicht brengen.

Graag vergroten we ook onze naamsbekendheid door (nog meer) in te zetten op voorlichtende campagnes, aanwezigheid op de sociale kanalen en in de media. We streven ernaar dat 3 op de 5 Nederlanders Stichting Vluchteling van naam kent.

**"WE HEBBEN MET DUIZENDEN LOPERS,
SPONSORS EN VRIJWILLIGERS LATEN ZIEN DAT ER OOK
WARMTE EN GROTE WELWILLENDHEID IS OM
MENSEN OP DE VLUCHT TE HELPEN"**

Tineke Ceelen, directeur Stichting Vluchteling

Deelnemers starten bij De Koepel in Haarlem voor de veertiende editie van de Nacht van de Vluchteling. Fotograaf: Marco Scheurink

FONDSENWERVING

Zonder donateurs geen noodhulp. Het afgelopen jaar steunden ruim 200.000 mensen het werk van Stichting Vluchteling. 199.152 mensen deden dat met een of meer donaties en nog eens tienduizenden liepen mee tijdens de Nacht van de Vluchteling of sponsorden een van de deelnemers aan de sponsorloop.

Dankzij deze mensen konden we ook in 2023 weer noodhulp bieden aan ruim één miljoen mensen. Het overgrote deel van onze inkomsten is afkomstig van particulieren. Slechts een beperkt percentage van onze inkomsten komt van de Nederlandse overheid of is vastgelegd in gedetailleerde budgetlijnen. Daardoor kan Stichting Vluchteling goeddeels onafhankelijk helpen, daar waar wij zien dat dat nodig is. Doordat wij kunnen beschikken over ongeoordeelde middelen, verliezen we ook geen kostbare tijd aan tijdrovende projectaanvragen of fondsenwerving op het moment dat de nood het hoogst is. Wij kunnen eigenstandig hulpverlening opstarten met eigen middelen, terwijl we tegelijkertijd zoeken naar meer financiering. Daardoor konden wij het afgelopen jaar snel in actie komen in landen als Turkije, Libië en Soedan.

Het aantal donateurs is in vergelijking met 2022 iets afgenomen (van 203.970 naar 199.152), maar deze mensen zorgden in 2023 wel voor meer middelen in vergelijking met het voorgaande jaar: €19,2 miljoen versus €18,3 miljoen.

Behalve particuliere donaties ontvangt Stichting Vluchteling ook bijdragen van de Nederlandse overheid, uit nationale Giro555-acties van de Samenwerkende Hulp Organisaties (SHO), van de Nationale Postcode Loterij en andere bedrijven en organisaties zonder winstoogmerk.

In 2023 volgden de natuurrampen en conflicten elkaar in rap tempo op: de aardbeving in Syrië en Turkije, het oploeiende conflict in Soedan, de overstroming in Libië en de oorlog in Gaza waren een paar dieptepunten. Een lichtpunt daar tegenover was de hoge geefbereidheid van het Nederlandse publiek. De Giro555-actie in februari voor Syrië en Turkije bracht €128 miljoen op, waarmee deze actie de op twee na grootste Giro555-actie ooit is. Als een van de elf deelnemende organisaties ontving Stichting Vluchteling €10,6 miljoen voor noodhulp in Noordwest-Syrië en Turkije.

Ook gedurende de rest van het jaar konden vluchtelingen op veel steun uit Nederland rekenen. Tienduizenden mensen, scholen en bedrijven steunden ons in juni rondom Wereldvluchtelingendag door te doneren, een fondsenwervende actie te organiseren of door mee te doen aan de mooiste nacht van het jaar: de Nacht van de Vluchteling. In september gaf men gehoor aan onze oproep om via de noodcampagne in actie te komen voor de slachtoffers van de dodelijke storm Daniel in Libië.

Met steun van Giro555 heeft onze partner SaveUA onder meer voedselpakketten uitgedeeld in de regio's Mykolaiv, Kherson en Dnipro in Oekraïne. Fotograaf: SaveUA

Structurele donateurs

De zogenaamde structurele donateurs (machtiginghouders en aktehouders) zijn verantwoordelijk voor een relatief groot deel van de inkomsten van Stichting Vluchteling. Zij zijn belangrijk voor de financiële stabiliteit van de organisatie en maken het mogelijk dat we de middelen hebben om direct te reageren in het geval van een nieuwe crisis. Dankzij vele spontane meldingen, investeringen in digitale kanalen, telefonische werving en straat- en huis-aan-huiswerving is het aantal machtiginghouders inmiddels gegroeid naar ruim 66.000.

Ministerie van Buitenlandse Zaken

De Dutch Relief Alliance (DRA) is een coalitie van veertien Nederlandse hulporganisaties in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Stichting Vluchteling is lid van deze coalitie. Door samen te werken biedt de DRA snelle noodhulp aan slachtoffers van rampen en humanitaire crises over de hele wereld. In 2023 heeft Stichting Vluchteling bijna € 3,6 miljoen aan subsidies ontvangen voor diverse noodhulpverleningsprojecten.

Nationale Postcode Loterij

Zoals ieder jaar konden vluchtelingen wereldwijd weer rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij en haar ruim 3 miljoen deelnemers door een bijdrage van €2,7 miljoen. Sinds 1996 steunt de Nationale Postcode Loterij het werk van Stichting Vluchteling.

Leerpunten

In 2023 heeft Stichting Vluchteling laten onderzoeken of zij (internationale) fondsen moet gaan benaderen voor de financiering van haar projecten. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat er inderdaad een groep van 'vergeten' donoren is voor wie Stichting Vluchteling een interessante partner zou kunnen zijn. Sindsdien is er een kerngroep van medewerkers samengesteld die verantwoordelijk is voor de benadering van deze potentiële donoren.

ORGANISATIE

Om de kwaliteit van de hulpverlening hoog te houden zijn goed bestuur en gedegen toezicht essentieel. Daarom heeft Stichting Vluchteling duidelijke regels voor uitvoerende partners, strenge controles en een actieve Raad van Toezicht. Bovendien wordt ingezet op een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering, zodat de middelen zoveel mogelijk ten goede komen aan mensen op de vlucht.

De ontwikkeling en de aandacht voor een gedegen integriteitsbeleid is in 2023 doorgezet. Zo is er een code of conduct, die door alle collega's moet worden nagevolgd, en elke medewerker moet een Verklaring Omtrent het Gedrag overleggen om te mogen werken bij Stichting Vluchteling. Er is een klokkenluidersregeling en er zijn afspraken gemaakt met een externe vertrouwenspersoon. Stichting Vluchteling is aangesloten bij het Inter Agency Misconduct Disclosure Scheme en voor nieuwe medewerkers wordt altijd navraag gedaan bij de vorige werkgever.

Het integriteitsbeleid van Stichting Vluchteling is van toepassing op de werknemers, maar geldt ook voor onze ambassadeurs, leden Raad van Toezicht, consultants en ook voor onze beneficianten en partnerorganisaties. Als er klachten zijn ten aanzien van medewerkers van Stichting Vluchteling, biedt het integriteitsbeleid richtlijnen. Voor de partners en beneficianten in het veld is de toegang verbeterd door het openstellen van een aparte e-mailbox. Eventuele cases worden bijgehouden in een register. In 2023 zijn er geen meldingen gedaan.

Daarnaast worden er trainingen op maat georganiseerd voor zowel de teams als de hele organisatie, waardoor ook in de praktijk vorm wordt gegeven aan integer gedrag. Reflectie op eigen gedrag en de mogelijke effecten hiervan op een ander is hierin essentieel.

Ethische werkgroep

De ethische werkgroep is opgezet in 2020 naar aanleiding van de maatschappelijke discussie rondom Black Lives Matter en de kritiek op ngo's in onder andere een artikel in OneWorld. De werkgroep bestaat uit collega's van de verschillende afdelingen en met regelmaat consulteert de werkgroep collega's met specifieke kennis. De werkgroep boog zich in 2023 onder andere over het diversiteitsbeleid van de organisatie en manieren om de mening van mensen op de vlucht mee te nemen in de uitvoering van het werk.

In 2024 wordt gekeken naar integratie van werkzaamheden van de ethische werkgroep in de bestaande structuren (personeelsvertegenwoordiging en teamoverleggen) en/of de mogelijk toekomstige ondernemingsraad. Op deze manier worden deze belangrijke thema's geborgd.

RAAD VAN TOEZICHT

Stichting Vluchteling heeft een Raad van Toezicht en een auditcommissie. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de directie van Stichting Vluchteling en de algemene gang van zaken. Daarnaast geeft de Raad van Toezicht gevraagd en ongevraagd advies aan de directie. Het reglement van de Raad van Toezicht staat op de website.

De Raad van Toezicht bestaat in 2023 uit vijf leden. De leden zijn benoemd op persoonlijke titel. De leden worden voor vier jaar benoemd en deze termijn kan eenmalig worden verlengd. De leden worden benoemd door de raad zelf. Hierbij zorgen ze ervoor dat een evenwichtige samenstelling gewaarborgd blijft. Dit betekent dat de leden samen voldoende kennis en ervaring hebben van de vluchtelingenproblematiek, fondsenwerving, media, politiek en bestuur. Hun gezamenlijke competenties moeten liggen op bestuurlijk, financieel, juridisch, accountancy, maatschappelijk en communicatief vlak. Eind 2023 zijn de heer H. Anker (voorzitter) en mevrouw S. Gesthuizen na afloop van hun termijn afgetreden. In afwachting van de nieuwe voorzitter heeft de heer Schenkenberg tijdelijk het voorzitterschap waargenomen.

De nieuwe leden zijn begin 2024 benoemd.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoedingen, met uitzondering van een vergoeding van eventueel gemaakte reiskosten of andere noodzakelijke onkosten.

Auditcommissie

De auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht en is belast met het houden van toezicht op de financiële gang van zaken binnen de stichting. In 2023 kwam de auditcommissie twee keer bijeen. Onderwerpen die aan de orde kwamen zijn de accountantscontrole voor het jaar 2022, risicomanagement, evaluatie salaris directeur, herziening begroting 2023, begroting 2024 en meerjarenraming 2025-2026. Het reglement van de auditcommissie staat op de website.

Werkzaamheden

De Raad van Toezicht is in 2023 vier keer bijeengekomen.

Het jaarverslag 2023, het risicomanagement, de evaluatie van het salaris van de directeur, het jaarplan en de begroting voor de komende jaren zijn besproken. Daarnaast is veel tijd besteed aan het integriteitsbeleid en de uitkomsten van het medewerkers-tevredenheidsonderzoek, het rapport van M. Hamer en de wijze waarop Stichting Vluchteling hieraan voldoet in de praktijk. Leden van de Raad van Toezicht hebben ook gesproken met de personeelsvertegenwoordiging om goed zicht te hebben en te behouden op de cultuur en omgangsvormen binnen de organisatie.

Daarnaast is gestart met het opzetten van de voorwaarden van de vervangingsregeling van de bestuurder bij ontstentenis en/of belet. Dit is nodig mede op basis van de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen die in werking is getreden op 1 juli 2021.

De Raad van Toezicht heeft aangegeven meer inzicht te willen in onder andere het evaluatiebeleid van de organisatie, en wil goed aangesloten zijn bij de planning en uitwerking van het nieuwe Strategisch Meerjarenplan in 2024. Een aantal leden heeft meegewerkt op verzoek van de auditors aan de externe audit van de Core Humanitarian Standards.

LEDEN RAAD VAN TOEZICHT

De heer H. Anker,

voorzitter

Vanaf 24 september 2021 voorzitter, vanaf 5 februari 2020 lid, afgetreden per 15 december 2023

(Neven-)functies:

- Consultant

Mevrouw S.M.J.G. Gesthuizen,

vicevoorzitter

Vanaf 5 februari 2020, afgetreden per 15 december 2023

(Neven-)functies:

- Directeur Art & Design Arnhem ArtEZ
- Lid Raad van Advies Sociale Verzekeringsbank
- Lid Raad van Toezicht Fonds Podiumkunsten
- Eigenaar eenmanszaak De Bananenplant
- Bestuurslid Stichting Willem Dreeslezing

De heer E. Schenkenberg van Mierop,

lid en voorzitter

Voorzitter vanaf 15 december 2023, lid vanaf 21 februari 2017, benoemd tot januari 2025

(Neven-)functies:

- Founding Member and Executive Director, HERE-Geneva

De heer A.L.M. van Rest,

lid

Vanaf 5 februari 2020, benoemd tot februari 2024

(Neven-)functies:

- Consultant en interimmanager via Van Rest Consultancy
- Bestuurslid Cultuurkwartier Leiden

De heer A. Buteijn,

lid

Vanaf 12 September 2022, benoemd tot 12 september 2026

(Neven-)functies:

- Partner Dubois & Co Register-accountants

NIEUWE LEDEN RAAD VAN TOEZICHT

Mevrouw J.C. Huizinga-Heringa,
voorzitter

Vanaf 7 februari 2024, benoemd tot
februari 2028

(Neven-)functies:

- Lid Eerste Kamer Staten Generaal
- Secretaris Dagelijks Bestuur van de Stichting ter bevordering van de Christelijke Pers (Dagblad Trouw)
- Lid Staatscommissie Demografie 2050 (tot opheffing van de commissie in 2024)

Mevrouw T.O. Fierens,
vicevoorzitter

Vanaf 7 februari 2024, benoemd tot
februari 2028

(Neven-)functies:

- Coördinator SDG Cafe, Sustainable Development Goals Café

Mevrouw Dr. E.T.W. van Roenburg,
lid

Vanaf 7 februari 2024, benoemd tot
februari 2028

(Neven-)functies:

- Hoofd EU-kantoor Oxfam International (Brussel/ België)

BESTUUR, DIRECTIE EN MANAGEMENT

De directeur van Stichting Vluchteling – Tineke Ceelen – geeft uitvoering aan de genomen beslissingen van de Raad van Toezicht. De directeur is ook het enige bestuurslid. De directie bepaalt het beleid, stelt financiële richtlijnen vast en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding.

De directeur werkt in de uitvoering van het beleid samen met een team van medewerkers, consultants en stagiairs. De directeur voert het beleid uit samen met het managementteam van de organisatie. Het managementteam bestaat uit de directeur, het hoofd programma's & beleid, het hoofd interne bedrijfsvoering, het hoofd communicatie en het hoofd fondsenwerving. Het managementteam vergadert op wekelijkse basis. Het bestuursreglement en andere van toepassing zijnde reglementen, afgeleiden van de statuten, zijn op de website gepubliceerd.

In 2023 heeft een heidag met de leden van de Raad van Toezicht en het managementteam plaatsgevonden. Onderwerpen die aan bod kwamen waren: de stand van de wereld, de toename van het aantal vluchtelingen en crisisgebieden, de rol van Stichting Vluchteling als een meer uitvoerende organisatie, de kernwaarden van Stichting Vluchteling en het

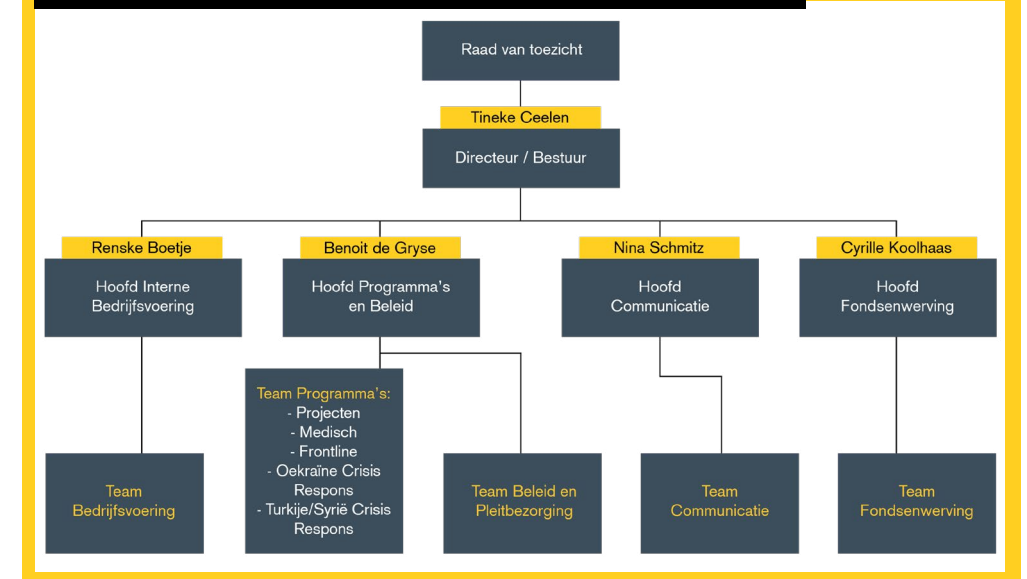
belang om slagvaardig en flexibel te blijven, en waar Stichting Vluchteling over tien jaar zou moeten staan. Ook werd stilgestaan bij het feit dat Stichting Vluchteling voor een groot deel leunt op de directeur, het gezicht van de organisatie naar buiten.

In een nieuw te ontwikkelen Strategisch Meerjarenplan worden de bovengenoemde onderwerpen meegenomen en uitgewerkt.

Salariëring van de directie

De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vast. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Stichting Vluchteling de Regeling beloning directeuren van goede doelen, zoals vastgesteld door Goede Doelen Nederland. Deze regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. In 2023 verdiende de directeur van Stichting Vluchteling, exclusief kostenvergoedingen, een bruto jaarsalaris van €131.137. Dat valt binnen de hiervoor gestelde norm van Goede Doelen Nederland. Een uitgebreide toelichting is te lezen in het financieel jaarverslag.

ORGANOGRAM STICHTING VLUCHTELING PER DECEMBER 2023

PERSONEEL (PER 31 DECEMBER 2023)

Directeur-bestuurder

Drs. C.A.J.M. Ceelen

Hoofd Interne Bedrijfsvoering

Mevrouw R.B. Boetje

Hoofd Programma's en Beleid

De heer B.G.J. de Gryse

Hoofd Communicatie

Mevrouw N.R. Schmitz

Hoofd Fondsenwerving

De heer D.C. Koolhaas

PERSONEELSBELEID

Stichting Vluchteling had eind 2023 een team van 47 medewerkers, die samen 43,7 fte vertegenwoordigden. In 2022 waren dit 40 medewerkers (37,8 fte). Voor de salariëring van de medewerkers hanteert Stichting Vluchteling de schalen horende bij de CAO Rijksoverheid.

Ook werden consultants ingehuurd, onder andere om het team Programma's en Beleid bij te staan voor de opzet en begeleiding van het operationele team Oekraïne en het operationele team in Turkije/Syrië. Daarnaast was extra expertise nodig voor de opzet en implementatie van het nieuwe databasesysteem voor Team Programma's, het uitwerken van het ISO-kwaliteitsmanagement systeem, de coaching van de werknemers, en de tijdelijke ondersteuning voor de Nacht van de Vluchteling.

Voor Stichting Vluchteling is het behoud van en het investeren in de eigen mensen gelijk te stellen aan werken aan de toekomst van de organisatie.

Elk jaar is er studiebudget beschikbaar voor werknemers. In 2023 zijn onze medewerkers onder meer bijgeschoold in het ontwikkelen en beheren van nieuwe marketingtechnieken en -strategieën, de bedrijfshulpverlening, taaltrainingen, en trainingen op het gebied van veiligheid en ethisch leiderschap en een uitgebreide awareness training over IT-security.

Het welzijnsbeleid dat in 2022 is ontwikkeld wordt ook in 2023 gebruikt. Het is be-

langrijk dat tijdig een helpende hand wordt geboden, opdat symptomen tijdig worden herkend. Coaching, door externe deskundigen, kan hierbij behulpzaam zijn.

Omdat Stichting Vluchteling steeds meer niet-Nederlandssprekende werknemers heeft, is naast de Nederlandssprekende vertrouwenspersoon ook een Engelstalig vertrouwenspersoon aangetrokken.

Beide personen hebben zich voorgesteld aan de werknemers.

In 2023 is een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De belangrijkste uitkomsten te weten:

1. Het merendeel van de werknemers ervaart een hoge werkdruk en daarbij heeft een deel moeite met de balans tussen werk en privé.
2. De helft van de werknemers vindt het werk mentaal belastend.
3. Er is behoefte aan verbeterde en frequentere interne communicatie door het MT over de strategie, visie en planning van Stichting Vluchteling. Dit is naar aanleiding van recente veranderingen binnen de organisatie en de impact daarvan op de organisatie (werving nieuwe medewerkers, teamgrootte, taakverdeling etc.).
4. Er is behoefte aan regelmatig terugkerende functionerings- en/of beoordelingsgesprekken.

De uitkomsten zijn in het managementteam besproken door de vertegenwoordigers van de personeelsvertegenwoordiging. Een plan van aanpak is afgestemd tussen het managementteam, de personeelsvertegenwoordiging en HR. Het derde aandachtspunt is inmiddels in uitvoering gebracht. Met betrekking tot het eerste en tweede punt is vooral het welzijnsbeleid en de toegang tot de coaches essentieel, met daarnaast de benodigde aandacht van de bestuurder en teamleiders naar de werknemers toe. Het bestaan hiervan is nogmaals onder de aandacht gebracht bij het personeel.

Wat betreft het vierde punt moet er ook worden gekeken naar de organisatiestructuur en de grootte van de teams. Met name het projectteam, met alle bijbehorende programma's en inzet van werknemers en consultants in het veld, is nu te groot. In 2024 zal de structuur worden aangepast. Ook zal worden gekeken naar de manier waarop deze gesprekken nu plaatsvinden en of er andere processen of manieren van aanpak mogelijk zijn.

In 2023 is opnieuw ingezet op een goede werksfeer en regelmatig contact, om personeel betrokken te houden. Naast de gebruikelijke attenties bij verjaardagen en de heidagen voor teams en het managementteam, is begin 2023 een actieve personeelsdag georganiseerd.

In 2023 was het ziekteverzuim 10,2%. In 2022 was dit 5.8 %. Dit komt onder andere doordat een aantal personeelsleden langdurig ziek was; daarnaast is het verzuim eind 2023 hoog geweest door verschillende griepgolven. Inmiddels zijn de meeste langdurig zieken weer beter.

Met regelmaat worden lezingen en sessies gehouden voor het personeel, waarin ervaringen uit het veld worden gedeeld door zowel interne als externe sprekers.

Vrijwilligersbeleid

In 2023 is er gestart met het herzien van het vrijwilligersbeleid van de evenementen, met name bij de Nacht van de Vluchteling. De focus lag op het digitaliseren van o.a. de vrijwilligersovereenkomsten en het onderzoeken van een online vrijwilligers systeem waarbij het mogelijk is voor vrijwilligers om zelf hun eigen gegevens bij te werken en zich in te roosteren voor een evenement en taak. Ook is er een begin gemaakt aan het Handboek Vrijwilligers: een handleiding met alle informatie, processen en formats die nodig zijn om de vrijwilligers van de Nacht van de Vluchteling goed te informeren en te instrueren.

Codes en richtlijnen

Stichting Vluchteling committeert zich aan de volgende codes en richtlijnen:

- Gedragscode Stichting Vluchteling
De code beschrijft de principes en gedragsregels die bepalend zijn voor onze manier van werken en leidend zijn ten aanzien van de te nemen beslissingen in het werk op kantoor en in het veld. Ook is aangegeven hoe te handelen als niet wordt voldaan aan de gedragsregels. Alle nieuwe medewerkers ondertekenen bij aangaan van het dienstverband de gedragscode. In 2020 heeft de Code of Conduct een update gekregen. Alle werknemers hebben deze voor akkoord ondertekend.
- ISO 9001:2015
Wij voldoen aan de verplichtingen van de ISO 9001:2015 standaard voor kwaliteitsmanagement. In 2023 is een her-certificeringsaudit uitgevoerd met positief gevolg. De certificering is geldig voor drie jaar.
- Erkenningsregeling Goede Doelen Nederland
We houden ons aan de erkenningsregeling van Goede Doelen Nederland, de opvolger van het CBF-keurmerk. Met een Erkennung laten goede doelen zien dat zij hun zaken op orde hebben en transparant zijn over de bestedingen en over de bereikte resultaten. In 2023 heeft een jaarlijkse controle plaatsgevonden.

- Algemeen Nut Beogende Instelling
We zijn een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).
- The Code of Conduct for the International Red Cross and Red Crescent Movement and NGOs in Disaster Relief
Wij onderschrijven de gedragscode voor het internationale Rode Kruis en ngo's in humanitaire hulpverlening.
- The Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability
We zijn lid van de CHS Alliance en committeren ons aan het integreren van de Core Humanitarian Standard (CHS) in ons werk om de kwaliteit en effectiviteit van onze hulp te vergroten. In 2023 is de externe audit afgerond. Aandachtspunten voor Stichting Vluchteling zijn:
 - Verbetering van begeleiding en uitwerking klachtenregistratiesysteem en procedures voor de partners in het veld.
 - Verbetering van systematische bespreking en opvolging klachten in het managementteam en de Raad van Toezicht.
- International Aid Transparency Initiative
We committeren ons aan de International Aid Transparency Initiative (IATI). Richtlijnen voor het publiek beschikbaar maken van projectinformatie en financiën op het internet.
- Controles in het veld
Onze projectmedewerkers gaan regelmatig op reis om te controleren of onze projecten volgens afspraak worden uitgevoerd.
- Accountantscontroles
De accountants controleren of uitgaven rechtmatig zijn en of regels ten aanzien van financieel beheer, de opzet van interne controles en de uitvoering daarvan, in overeenstemming met wettelijke regelgeving zijn.

Incidenten

In 2023 zijn er geen meldingen ontvangen ten aanzien van wangedrag op ons kantoor in Den Haag. Vanuit het veld zijn enkele meldingen gedaan van onderzoeken naar eventuele integriteitsschendingen. Deze meldingen worden door de integriteitscoördinator bijgehouden. Daar waar nodig, is dat ook gemeld aan donoren en het CBF.

Ook in de Raad van Toezicht kunnen incidenten worden gemeld. Vanuit Stichting Vluchteling was het niet nodig om verder actie te ondernemen en/of maatregelen te treffen.

Risicomanagement

Stichting Vluchteling heeft een risicobeleid waarin risico's worden benoemd en acties zijn vastgelegd om schade zoveel mogelijk te beperken. De risico's variëren van reputatieschade in de media en de veiligheid van medewerkers in het veld, tot het verlies van inkomsten door het teruglopen van het aantal donateurs. Hieronder zijn de grootste risico's kort beschreven.

1. Bedreigingen voor onze inkomsten uit de fondsenwerving & financiële risico's
De huidige economische situatie maar ook de toon van het politieke debat en de uitkomsten van de verkiezingen zullen invloed krijgen op onze fondsenwerving. Het oude besluit om nooit voor méér dan 25% afhankelijk te zijn van overheidsfinanciering, en een gezonde diversiteit in de inkomsten van de stichting, is ook daarom relevanter dan ooit en verdient herbevestiging.

De vergrijzing in ons donateursbestand is nog steeds een risico. Om een teruggang van middelen tegen te gaan, is de afgelopen jaren ingezet op het ontwikkelen van nieuwe wervingstechnieken, gericht op meer structurele donaties en een verjonging van de achterban.

Met een extern bureau is het plan opgevat om in 2024 een aparte werkgroep op te zetten die zich gaat verdiepen in de markt van de institutionele donoren en hiervoor een plan van aanpak gaat ontwikkelen. Indien nodig wordt hiervoor externe expertise ingehuurd.

Ondanks de vergrijzing zijn we ook in 2023 succesvol geweest: de inkomsten uit eigen fondsenwerving zijn 3% hoger dan in 2022.

Om niet te afhankelijk te zijn van overheidsfinanciering, is ons streven om slechts 25% van onze inkomsten afkomstig te laten zijn van de overheid. Ook zorgen we dat het aandeel van de Nationale Postcode Loterij in goede balans is met het aandeel dat uit de particuliere markt wordt verkregen.

2. Operationele risico's

Werken in oorlogssituaties en landen in ontwikkeling levert risico's op voor fraude. Het komt dan ook regelmatig voor dat vermoedens van fraude worden onderzocht. Als er sprake is van fraude, is het belangrijk dat onze uitvoerende partners adequaat reageren en dat Stichting Vluchteling proactief en tijdig wordt geïnformeerd. Vervolgens informeren wij onze backdonoren en leggen verantwoording af. Als dit niet adequaat gebeurt, zijn de afbreukrisico's voor onze reputatie groot.

Om fraude zoveel mogelijk te voorkomen, werken we met een fraudeprotocol. Het protocol geeft aan op welke wijze fraude kan worden voorkomen en hoe te

handelen als er vermoedens zijn van frauduleuze acties. Ook worden richtlijnen voor onderzoek beschreven. Indien fraude wordt bewezen, volgen formele acties en maatregelen. Daarnaast werken we in Oekraïne en in Turkije/Syrië met financiële consultants die interne controles uitvoeren bij de partners. Het kantoor in Den Haag heeft het afgelopen jaar veel extra richtlijnen en methoden ontwikkeld om het toegenomen aantal partners te kunnen blijven ondersteunen.

Toekomst

Eind 2023 zijn er verschillende subsidieaanvragen verstuurd aan institutionele donoren. De totale waarde hiervan is zo'n €25 miljoen voor een periode van vijf jaar. De eventuele goedkeuring van een of meerdere aanvragen zal invloed hebben op de structuur van de organisatie en het aantal werknemers.

Inmiddels is bekend dat het ingediende voorstel bij Buitenlandse Zaken in het kader van Migration and Development en de daarbij horende ORIA (Organisational Risk and Integrity Assessment) goedgekeurd zijn. De ECHO aanvraag is helaas afgewezen. Voor het Migration and Development programma is extra personele inzet nodig. Het is hierbij van belang om de voorbereiding voor het invoeren van een eventuele ondernemersraad alvast op te starten.

Daarnaast wordt in 2024 het nieuwe Strategisch Meerjarenplan ontwikkeld voor de periode 2025-2029. De afstemming met alle geledingen is essentieel om ons klaar te maken voor de toekomst.

Door de groei van de organisatie en het aantal medewerkers, bereiden we ons voor op het instellen van een Ondernemingsraad (OR).

FINANCIËN

Totaal geworven baten in 2023: € 37.768.613

Herkomst van de baten in 2023	2023	2022	Vershil 2023-2022
	€	€	%
Baten van particulieren	19.161.485	18.252.717	105
Baten van bedrijven	228.218	465.351	49
Baten van loterijorganisaties	2.700.000	2.700.000	100
Baten van subsidies van overheden	3.592.322	4.184.671	86
Baten van andere organisaties zonder winststreven	12.086.588	16.849.654	72
Totaal	37.768.613	42.452.393	89

Totaal uitgaven 2023: € 38.877.523

Verhouding bestedingen	2023		2022	
	€	%	€	%
Hulpverlening	31.389.189	81%	27.097.209	80%
Voorlichting	2.758.322	7%	2.445.541	7%
Pleitbezorging	1.025.501	3%	640.474	2%
Werving baten	3.170.564	8%	3.066.294	9%
Kosten werving en beheer & administratie	533.946	1%	517.900	2%
	38.877.523	100%	33.767.418	100%

De bestedingsratio (totaal besteed t.b.v. doelstelling/totaal baten) is in 2023 lager dan de begroting 2023, maar hoger dan de realisatie over 2022. Dit betekent dat we in 2023 in verhouding meer hebben kunnen besteden van de ontvangen baten aan de doelstellingen dan in 2022. De ratio is lager dan de begroting door het niet kunnen besteden van alle ontvangen baten in 2023 (vooral SHO Turkije-Syrië bijdrage welke in meerdere jaren zal worden besteed en niet is begroot). De bestedingsratio (totaal

Jongetje in het noorden van Libanon.
Foto: Parazar Productions

besteed t.b.v. doelstelling/totaal lasten) is iets hoger dan de begroting 2023 en ook iets hoger dan de realisatie over 2022. Dit betekent dat we in 2023 in verhouding meer hebben besteed aan de doelstellingen en minder aan wervingskosten en kosten voor beheer en administratie. Het CBF-percentage over 2023 is 15,8% en is daarmee ongeveer gelijk aan 2022 (15,7%).

Kengetallen	2023		2022	Verschillen in % t.o.v.	
	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Bestedingsratio (totaal besteed t.b.v. doelstelling/totaal baten)	93,1	110,0	71,1	-16,8	22,0
Bestedingsratio (totaal besteed t.b.v. doelstelling/totaal lasten)	90,5	88,0	89,4	2,5	1,1
Beheer en administratie/ totaal lasten	1,4	1,9	1,5	-0,5	-0,2
Wervingskosten/totaal lasten	8,2	10,1	9,1	-2,0	-0,9
Kosten eigen fondsenwerving/ baten eigen fondsenwerving (CBF ratio)	15,8	20,0	15,7	-4,2	0,0

Reserves en fondsen

Het bestuur van Stichting Vluchteling geeft door de benoeming van de reserves aan op welke wijze de haar ter beschikking staande middelen worden aangewend.

De reserves zijn onderverdeeld in:

- Een reserve financiering activa: deze reserve wordt gevormd voor de dekking van de materiële activa op korte termijn;
- Een continuïteitsreserve: deze reserve wordt gevormd voor de dekking van de risico's op korte termijn voor personeel en campagnes;
- Een projectreserve: deze reserve wordt gevormd voor de dekking van de hulpverlening;
- Een innovatiereserve: deze reserve is voor ontwikkeling van innovatieve strategieën op gebied van de doelstellingen. De reserve wordt gevormd voor dekking van hulpverlening, lobby en/of voorlichting;
- Een bestemmingsreserve Oekraïne: vanwege de opbrengst van de succesvolle eigen campagne voor Oekraïne is in 2022 een bestemmingsreserve gevormd;
- Een bestemmingsreserve Artsenhulp: met ingang van 1 januari 2023 heeft Stichting Vluchteling de activiteiten van Stichting Artsenhulp overgenomen. Voor het batig saldo dat Stichting Artsenhulp had per 31-12-2022 is een nieuwe bestemmingsreserve gevormd in 2023.

Verloop reserves	2023	2022	Vershil 2023-2022
	€	€	€
Reserve financiering activa	414.515	397.399	17.116
Continuïteitsreserve	7.025.284	7.025.284	-
Projectreserve	3.078.373	3.127.463	-49.090
Innovatiereserve	600.000	597.118	2.882
Bestemmingsreserve Oekraïne	1.915.853	2.143.444	-227.591
Totaal	62.968	-	62.968
	13.096.993	13.290.708	-193.715

Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke besteding is gegeven, wordt dit deel aangemerkt als een bestemmingsfonds.

De huidige bestemmingsfondsen zijn:

- SHO Fonds: middelen ter ondersteuning van de 'Samen in actie voor Oekraïne' en 'Help slachtoffers aardbeving' actie vanuit de Samenwerkende Hulporganisaties. De reden van beperking wordt door derden bepaald;
- Fonds Kenniscentrum KUNO: dit fonds dient ter ondersteuning van activiteiten op het gebied van kennisuitwisseling over noodhulp. Het is een samenwerkingsverband tussen ngo's en het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ).

Verloop Bestemmingsfondsen	2023	2022	Vershil 2023-2022
	€	€	€
SHO Fonds	6.908.143	7.629.925	-721.782
Fonds Kenniscentrum KUNO	-	27.506	-27.506
Totaal Bestemmingsfondsen	6.908.143	7.657.431	-749.288

Solvabiliteit

Uit de solvabiliteit – de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen dan wel de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal vermogen – blijkt het weerstandsvermogen van een organisatie. Hoe hoog deze solvabiliteit moet zijn, hangt af van de aard van de onderneming. Met behulp van onderstaande kengetallen kan inzicht worden verkregen in de solvabiliteit van de organisatie.

Algemeen genomen wordt een organisatie als financieel gezond beschouwd als de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt.

Solvabiliteit	31-12-2023	31-12-2022
Verhouding eigen vermogen/ balanstotaal	77%	77%

Liquiditeit

Uit de liquiditeit, zijnde de verhouding tussen vlottende activa en de kortlopende schulden, blijkt in hoeverre een organisatie aan haar financiële verplichtingen op korte termijn kan voldoen. Met behulp van onderstaande kengetallen kan een inzicht worden verkregen in de liquiditeitspositie van de organisatie. Algemeen genomen wordt een organisatie als liquide beschouwd als de current ratio groter is dan 1.

Current Ratio	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen, effecten en liquide middelen / kortlopende schulden	4,20	4,20

Armeens gezin uit de enclave Nagorno Karabach is in september 2023 op de vlucht naar de Armeense grensstad Goris.
Fotograaf: René van Beek

Algemeen Nut
Beogende Instelling

Stichting Vluchteling

Laan van Nieuw Oost-Indië 131M

2593 BM Den Haag

(070) 346 89 46

info@vluchteling.nl

www.vluchteling.nl

IBAN: NL48 INGB 0000 000999

KvK: 41149486

RSIN: 00 48 87 384

Stichting Vluchteling is door de Belastingdienst erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat Stichting Vluchteling volledig is vrijgesteld van erfbelasting en wij nalatenschappen voor 100% kunnen inzetten.